Настоящата процедура е разработена и се публикува на интернет страницата на ИАЛВ за информация на клиентите, относно реда и условията за извършване на услугата съгласно системата за управление /СУ/ на изпитвателната лаборатория и „Система за финансово управление и контрол“ /СФУК/ на ИАЛВ.

1 ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Закон за виното и спиртните напитки (ЗВСН - В сила от 16.09.2012 г. Обн. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.26 от 21 Март 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г. изм. ДВ. бр.51 /5.06.2020 г.).

2 ЦЕЛ

Извършване на безпристрастно и компетентно лабораторно изпитване на проби от вина и лозаро-винарски продукти (ЛВП), спиртни напитки, дестилати и етилов алкохол от земеделски произход в оправомощените от ЗВСН лаборатории на ИАЛВ.

3 ПРЕДМЕТ

Издаване на протокол от изпитване от *компетентна* лаборатория на ИАЛВ след лабораторно изпитване при следните дейности:
- За утвърждаване/сертифициране или с цел предлагане на пазара на партиди вина и ЛВП, спиртни напитки, дестилати и етилов алкохол от земеделски произход;
- Контрол върху производството, внос/ износ на вина и ЛВП, спиртни напитки, дестилати и етилов алкохол от земеделски произход;
- За формиране и поддържане на аналитичната база данни на Европейския съюз от изотопен анализ и ЯМР на ЛВП във връзка с изискванията на Европейското законодателство;
- Изпълнение на поръчка/договор с друга организация или частно лице.

4 ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

Компетентна лаборатория - акредитирана в съответствие с БДС EN ISO/IEC 17025 „Общи изисквания относно компетентността на лабораториите за изпитване и калибриране” и оправомощена съгласно действащо законодателство.

Проба е количеството продукт, взето от оформена партида с протокол за вземане на проба, което дава точна и пълна представа за продукта. Пробата трябва да е представителна, да бъде получена и съхранена по начин, който не повлиява изпитваните характеристики.

Оформена партида е количеството продукт с общо търговско наименование, произведено при едни и същи условия, до 60 000 литра за вина със защитено наименование за произход (ЗНП), до 150 000 литра за вина със защитено географско указание (ЗГУ), до 300 000 литра за спирт и дестилати и до 150 000 литра за спиртни напитки, оформени в опаковки с максимален обем до 60 литра, затворени с неизползваеми повторно затварящи устройства или в съдове, предназначени за съхраняване и транспортиране в наливно състояние.

Мостра е отделна бройка или малко количество от продукта, което се представя като образец или пример за качеството и/или за характеристиките на продукта.

Протокол от изпитване: Документ, издаден от изпитвателна лаборатория, в който се докладват резултатите от изпитванията.

Компетентни служители: Началниците на отдели “Изпитвателна лаборатория” (ИЛ) на ИАЛВ.

Заявител/клиент: Физически и юридически лица, произвеждащи и/или търгуващи с вина и ЛВП, спиртни напитки, дестилати и етилов алкохол от земеделски произход, контролни органи, други държавни или частни органи и организации, частни лица.

5 ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ЗАЯВЯВАНЕ НА УСЛУГАТА

Нормативно установени изисквания, които трябва да бъдат изпълнени, за да се издаде изпитвателен протокол: Регистрация на производителите съгласно ЗВСН, когато Протоколът от изпитване се издава за утвърждаване/сертифициране и/или предлагане на пазара на партиди от вина и ЛВП, спиртни напитки, дестилати и етилов алкохол от земеделски произход.

Необходими документи:
При изпитване за утвърждаване/сертифициране и/или предлагане на пазара, при контрол върху производството, вноса/износа и за изпълнение на сключен договор с друга организация или орган по установяване на съответствие на партиди от вина и ЛВП, спиртни напитки, дестилати и етилов алкохол от земеделски произход:
- ФК 701-1 „Заявка за изпитване“ *(Приложение 1)* или възлагателно писмо;
- Протокол за вземане на проба (*Приложение 2)*

За целите на аналитичната база данни на Европейския съюз от изотопен анализ и ЯМР на ЛВП и за други цели, несвързани с правомощията на ИАЛВ по ЗВСН и Европейското законодателство:
- ФК 701-1 „Заявка за изпитване“ *(Приложение 1)* или възлагателно писмо;

Документите се попълват, разпечатват, подписват и изпращат заедно с пробите за изпитване.

При изпитване за утвърждаване/сертифициране и/или предлагане на пазара, пробите трябва да са представителни – средни проби, напълно готови, без протичащи процеси на ферментация, избистрени и с формираните физикохимични характеристики на завършения продукт.

Физикохимични характеристики и методи за изпитване за целите на ЗВСН:
Вина и ЛВП: Относителна плътност; Алкохолно съдържание (действително и общо); Екстракт (общ и беззахарен); Редуциращи захари (захари); Обща киселинност, като винена киселина; Летливи киселини, като оцетна к-на; Серен диоксид (свободен и общ); pH.
Спиртни напитки: Алкохолно съдържание; Метанол; Обща киселинност, като оцетна киселина; Висши алкохоли; Естери, като етилацетат; Алдехиди, като ацеталдехид; Фурфурал, Цианидни производни.
Методи за изпитване - утвърдените от Международната организация по лозарство и винарство (OIV) и публикувани в официалния сайт на OIV www.oiv.int

Стандартна форма на Протокол от изпитване включва характеристики и методи за изпитване от обхвата на ИЛ, без обявяване на съответствие/несъответствие със спецификация, стандарт или нормативен документ. Резултатите от изпитванията се докладват с присъединената им разширена неопределеност. Обявяване на съответствие/несъответствие със спецификация, стандарт или нормативен документ в Протокол от изпитване се извършва при документирано искане на клиента.

Протокол от изпитване в обхват на акредитация – съдържа резултати за характеристиките само от акредитирания от ИА „Българска служба за акредитация“ (ИА БСА) продуктов и методичен обхват на ИЛ. Предоставеният от ИА БСА акредитиран обхват може да бъде гъвкав и/или фиксиран. Актуалните сертификат за акредитация, заповед за акредитация и списък по качеството СпК 503-2 „Акредитиран обхват със степен на гъвкавост“ са публично достъпни чрез сайта на ИАЛВ.

Клиентите на ИЛ не трябва да използват позоваване на статута на ИА БСА като страна по многостранно споразумение. Правилата за позоваване на акредитация или на статута на ИА БСА, като страна по многостранно споразумение са публикувани в процедурата BAS QR 5 „Правила за ползване на акредитационния символ на ИА БСА, за позоваване на акредитация от ИА БСА и/или за позоваване на статута на ИА БСА като страна по многостранно споразумение“ (http//www.nab-bas.bg). В случай на установяване на неправомерно позоваване на предоставената акредитация от ИА БСА от страна на клиент на ИЛ, ИАЛВ, в качеството на юридическо лице на ИЛ, може да предяви своите права със съдебен иск съгласно националното законодателство.

Протокол от изпитване извън обхват на акредитация – съдържа резултати за продукти, характеристики и методи извън съответните акредитирани обхвати на ИЛ.

Срок на действие на протокол от изпитване - до изчерпване на партидата, за която е издаден, при условие, че не са извършвани енологични практики и обработки след датата на вземане на пробата от партидата.

Оповестяване на информация, която е професионална тайна: изпитвателната лаборатория се задължава да не оповестява информация, получена или създадена по време на изпитванията и която е професионална тайна за заявителя без неговото съгласие, освен в случаите, когато е установила отклонения от изискванията на ЗВСН. Изпитвателната лаборатория е длъжна да уведоми заявителя за оповестяването на информацията, която е професионална тайна.

Информиране за изменения след приемане на поръчка/сключване на договор: Изпитвателната лаборатория се задължава да информира заявителя и да съгласува с него всяко отклонение от приета поръчка или сключен договор.

Жалби: Всеки заявител/клиент има право да изрази неудовлетвореност от извършената услуга от изпитвателната лаборатория, за което трябва да получи отговор. Процедурата за управление на жалбите, отнасящи се до дейността на ИЛ, се публикува на интернет страницата на ИАЛВ.

Сключване на договори за лабораторно обслужване се извършва от изпълнителния директор на ИАЛВ, след писмено желание от заявител/клиент, адресирано до Централно управление на ИАЛВ.

За извършване на изпитвания в акредитираните лаборатории на ИАЛВ не се изискват сключени договори за лабораторно обслужване. Изпитванията се извършват с обикновена поръчка съгласно описания *вътрешен ход на процедурата*.

6 ВЪТРЕШЕН ХОД НА ПРОЦЕДУРАТА

Местоположение за извършване на изпитванията:

- Изпитвателна лаборатория - София, адрес: гр. София 1113, бул. “Цариградско шосе” № 125, бл.1, ет.3, тел: 02/ 97 08 132; laboratory_sofia@eavw.com

- Изпитвателна лаборатория - Пловдив, адрес: гр. Пловдив 4000, бул. “Санкт Петербург” № 67, тел./факс 032/ 63 31 48; laboratory_plovdiv@eavw.com

Заявителят лично или чрез куриер доставя пробите за изпитване и необходимите документи в лабораторията. Проба от партида се състои от 3 образци (бутилки/опаковки) от продукта. Един образец се запазва в ИЛ като контролна проба за срок от един месец след получаване на протокола от изпитване. Контролната проба се използва в случай на жалба от клиента или ако клиента желае да се извършат допълнителни изпитвания.

Приемащият служител извършва преглед на пробите и документите. Ако установи несъответствия по документите, ако пробите не отговарят по вид и количество, или са повредени при доставката, лабораторията уведомява заявителя своевременно.

Пробите се приемат за изпитване след отстраняване на несъответствията от заявителя.

Приемащият служител регистрира пробите и издава “Сметка” съгласно утвърдена Тарифа на ИАЛВ. Един екземпляр от сметката се предава на клиента по електронна поща или лично, втори екземпляр се съхранява в досието на поръчката в изпитвателната лаборатория, два екземпляра се предават на счетоводството на ИАЛВ.

Следващите етапи от вътрешния ход на процедурата от изпитването до издаването на протокол от изпитване са съгласно действащите в лабораториите системи за управление.

Протоколът от изпитване се издава в 7-дневен срок /работни дни/ от датата на регистриране на пробата, ако в договор не е приет друг срок.

7 ЗАПЛАЩАНЕ НА УСЛУГАТА

Заплащането се извършва в зависимост от броя на пробите и вида на изпитваните характеристики чрез банков превод и съгласно актуалната „Тарифа за таксите, които се събират от Изпълнителна агенция по лозата и виното“, приета от МС с постановление, обнародвано в „Държавен вестник“ *(Приложение 3).*

8 ПОЛУЧАВАНЕ НА ПРОТОКОЛИ ОТ ИЗПИТВАНЕ

Протоколи от изпитване и издадени фактури по сметки се получават само след заплащането на услугата. Документите се получават от заявителя/клиента лично в приемната на ИЛ или по пощата с обратна разписка, или по куриер.